

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

О.В. Поркуян

« 27 » 2017 р.

Проект рішення підготували:
Голова комісії: Жидков А.Б.
Члени комісії: Целіщев О.Б.
Тімошин А.С.

РІШЕННЯ Вченої ради Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля

« 27 » січня 2017 р.

Протокол № 7

**Науково-дослідна робота
в університеті: підсумки за 2016 рік
і завдання на 2017 рік**

Заслухавши інформацію проректора з наукової роботи Потапенка Е.В. про виконання плану науково-дослідних робіт (НДР) за 2016 р. і формування завдань на 2017 р., Вчена рада відзначає, що основними завданнями з наукової діяльності університету в 2016 р. були:

- підготовка кадрів вищої кваліфікації;
- забезпечення виконання в університеті фундаментальних та прикладних НДР;
- впровадження результатів НДР та створення конкурентоздатних розробок;
- забезпечення участі студентів у різних формах НДР;
- забезпечення ефективності роботи спеціалізованих вчених рад з захисту дисертацій;

За підсумками роботи у 2016 році майже всі показники наукової діяльності університету, за винятком деяких, залишилися на рівні попереднього року. В табл.1 наведені результати наукової діяльності університету за 2014-2016 роки.

Визначні події у сфері наукової діяльності університету.

- Завідувач кафедри педагогіки д.пед.н., проф. **Шевченко Г.П.** обрана Академіком Академії педагогічних наук України;
- Завідувач кафедри економіки і підприємництва інституту економіки і управління к.е.н., доц. **Семененко І.М.** за реалізацію власних наукових ініціатив, розвиток наукового та освітянського потенціалу Луганщини

стала лауреатом премії в конкурсі «**Молода людина Луганщини 2016**» в номінації «**Молодий вчений року**»;

- Студент кафедри хімічної інженерії і екології **Смалій В.** став переможцем Всеукраїнської олімпіади з хімії та прийняв участь у IX Міжнародній олімпіаді з хімії в Ірані;
- Студентка кафедри політології і міжнародних відносин **Ткач А.** стала переможницею Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з політології;
- Студент кафедри управління проектами і статистики **Сутковий А.** став переможцем Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з управління проектами;
- Колектив молодих науковців **кафедри залізничного, автомобільного транспорту та підйомно-транспортних машин (науковий керівник доц. Ноженко О.С.)** став переможцем молодіжного конкурсу МОН України – єдиним серед переміщених вишів Донбасу;
- Колектив науковців **кафедри залізничного, автомобільного транспорту та підйомно-транспортних машин** став переможцем Всеукраїнського конкурсу «Винахід року» у номінації «Кращий винахід Луганської області».

Згідно з результатами рейтингового оцінювання вишів України, проведеного інформаційно-освітнім ресурсом «Освіта.ua», університет у консолідованому рейтингу-2016 займав **31** місце з 286 (у 2015 р. - **31** та у 2014 р. – **25**). Серед університетів Сходу України університет займає 7 місце (у 2015 р. - **6**, у 2014 р.- **8**) та **1** серед університетів Луганщини. У рейтингу «ТОП-200 Україна» університет займає **37** місце (у 2015 р. - **37**, у 2014 р.- **27**), а у наукометричній базі SCOPUS займає **34** місце (серед вишів України, які задіяні у рейтингу, у 2015 р. - **34**, у 2014 р. - **54**).

Кадрове забезпечення наукової діяльності в університеті

Впродовж 2016 року продовжувалося скорочення штатної кількості різних категорій працівників університету, в тому числі і викладацького складу (звільнилося близько **15** докторів наук).

Науковий потенціал базового університету на кінець **2016** року складав **393** працівників, з них **362** штатних, **25** сумісників та **6** наукових працівників (у **2015** році складав **482**, з них **457** штатних; у **2014** році складав **671** працівник).

У виконанні фундаментальних та прикладних досліджень, фінансування яких здійснювалося за рахунок бюджетних асигнувань взяли участь **15** докторів та **45** кандидатів наук, **10** аспірантів та **8** штатних співробітників.

У 2016 році співробітниками університету було захищено **2** докторських та **15** кандидатських дисертацій (у 2015 р. – **6/22**). Кількість спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій станом на 1 січня 2017 року становить – **7** (у 2015 р.- **7**, 2014 р. - **15**). Захисти дисертацій проводилися у **6** спецрадах університету.

У спецрадах університету у 2016 році було захищено **10** докторських та **34** кандидатських дисертацій (у 2015 році **8/40**, у 2014 році – **16/81**). Найбільш ефективно працювали спецради:

Д 29.051.06 – Голова ради проф. Шевченко Г.П. (**6** докторських та **9** кандидатських дисертацій);

Д 29.051.01 – Голова ради проф. Бузько І.Р. (**3/9**);

Д 29.051.11 – Голова ради проф. Завацька Н.Є. (**0/9**).

Найкращих результатів з підготовки кадрів вищої кваліфікації досягли:

- інститут транспорту і логістики (**1** докторська і **2** кандидатських дисертацій);
- інститут економіки і управління (**0/3**);
- факультет гуманітарних наук, психології та педагогіки (**0/3**);
- факультет інформаційних технологій та електроніки (**0/3**);
- факультет інженерії (**0/3**);
- інститут хімічних технологій (м. Рубіжне) (**1/1**).

Фінансування наукових досліджень в університеті

Тематичний план наукових досліджень університету на 2016 рік включав **7** науково-дослідних робіт, які виконувалися за кошти загального фонду Держбюджету (у 2015 році – **9**, у 2014 році – **16**).

Науково-дослідні роботи, які виконувались за держбюджетним замовленням (**7** робіт), профінансовані державою у розмірі – **2 млн. 317 тис. грн.** (у 2015 році - **2 млн. 056 тис. грн.**, у 2014 році – **2 млн. 312 тис. грн.**), що відповідає плановим показникам.

НДР за господарчими договорами з підприємствами у 2016 році виконувалися лише у Інституті хімічних технологій (м. Рубіжне), обсяг фінансування – **3 тис. грн.** (у 2014 році виконувались на **6** факультетах базового ВНЗ, обсяг фінансування становив **544 тис. грн.**).

Пошук додаткових джерел фінансування проводився через участь у різних конкурсах проектів:

- на конкурс проектів, фінансування яких здійснюється за рахунок Державного бюджету подано **5** проектів (*інститут транспорту і логістики, факультет інженерії, НДІ “Іскра”*);

- на конкурс проектів Програми НАТО “Наука заради миру і безпеки” науковцями НДІ “Іскра” подано **4** проекти;

- до програми Європейської Комісії “Горизонт – 2020” науковцями університету подано **2** проект (*інститут транспорту і логістики, факультет інформаційних технологій та електроніки*);

- на конкурс проектів молодих науковців, фінансування яких здійснюється за рахунок Державного бюджету подано **2** проекти (*інститут транспорту і логістики, факультет інженерії*).

Інноваційно-інвестиційна діяльність

Традиційно на високому рівні було організовано роботу по створенню та охороні об'єктів права інтелектуальної власності. За звітний період подано **38 (питомий/показник - 0,09)** заявок на винаходи та корисні моделі (у 2015 році - 77, п/п- 0,16, у 2014 році – 92, п/п- 0,14) та отримано **71 (п/п-0,18)** охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності (у 2015 році – 74, п/п – 0,15, у 2014 році - 147, п/п-0,22).

Найкращих результатів з винахідницької діяльності досягли:

- кафедра залізничного, автомобільного транспорту та підйомно-транспортних машин (подано **20** заявок та отримано **50** патентів);
- кафедра логістичного управління та безпеки руху на транспорті (**6/6**);
- НДІ “Іскра” (**6/3**).

Лідерами серед винахідників є: проф. Горбунов М.І. (**13/43**), доц. Могила В.І. (**8/19**), Кара С.В. (**8/17**), доц. Ковтанець М.В. (**7/12**), доц. Ноженко О.С. (**2/15**).

З метою підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості наукових розробок університету протягом 2016 року здійснювалися такі заходи:

- університет прийняв участь у Всеукраїнському конкурсі «Винахід року – 2016. На конкурс було представлено **5** пропозицій (*кафедра залізничного, автомобільного транспорту та підйомно-транспортних машин, кафедра електричної інженерії, кафедра комп'ютерно-інтегрованих систем управління*);
- університет прийняв участь у **3** міжнародних виставках, на яких було експоновано **22** наукові розробки;
- інформація щодо університетських розробок та досліджень розповсюджувалась через наукові конференції;
- видано каталог наукових розробок університету, стан готовності яких становить 100%.

Університет став організатором **19** наукових конференцій (у 2015 році – **23**, у 2014 р. - **44**), серед яких: 14 міжнародних, 5 Всеукраїнських.

Наукові публікації

У 2016 році в університеті видавалися **8** наукових збірників та Вісник СНУ ім. В.Даля (у 2014 році – **17** збірників). Науковцями університету за результатами наукових досліджень в 2016 році опубліковано:

- **32** монографій, п/п-**0,08** (у 2015 році – **31**, п/п-**0,06**, у 2014 році – **60**, п/п-**0,09**),
- **16** навчальних посібників, п/п-**0,04** (у 2015 році -**24**, п/п-**0,05**, у 2014 році - **21**, п/п-**0,03**),
- **2** підручники (у 2015 році – **5**, у 2014 році - **4**)

- 577 наукових статей, п/п - 1,5 (у 2015 році – 823, п/п-1,7, у 2014 році – 1335, п/п-2,0), у т.ч. за кордоном –72, п/п-0,18 (у 2015 році – 121, п/п – 0,25, у 2014 р. – 282, п/п-0,42).

У виданнях, що входять до наукометричних баз даних опубліковано 102 наукових статей, п/п – 0,26 (у 2015 році – 178, п/п – 0,37, у 2014 році – 148, п/п – 0,22).

Найкращих результатів за цим показником досягли:

- кафедра педагогіки - 19 статей;
- кафедра машинобудування та прикладної механіки – 12 статей;
- кафедра правознавства – 10 статей;
- кафедра машинознавства та обладнання промислових підприємств – 9 статей;
- кафедра іноземних мов та професійної комунікації – 8 статей.

В цілому найкращих результатів за кількістю наукових публікацій (за питомим показником) досягли:

серед інститутів та факультетів:

- факультет гуманітарних наук, психології та педагогіки – 139 публікацій, п/п – 3,3;
- інститут транспорту і логістики – 71 публікація, п/п – 2,1;
- інститут економіки і управління – 97 публікацій, п/п – 2,0.

серед кафедр:

- кафедра практичної психології та соціальної роботи - 67 публікацій, п/п - 7,9);
- кафедра педагогіки – 24 публікації, п/п – 4,8;
- кафедра залізничного, автомобільного транспорту та підйомно-транспортних машин – 33 публікації, п/п – 2,8;
- кафедра машинобудування та прикладної механіки – 33 публікації, п/п – 2,4;
- кафедра економіки і підприємництва – 42 публікації, п/п – 2,4;
- кафедра комп'ютерно -інтегрованих систем управління – 18 публікацій, п/п – 2,4.

Науково-дослідна робота студентів та молодих вчених

Студенти університету набувають практичних навичок і проводять науково-дослідні роботи на базі всіх структурних підрозділів університету.

У наукових дослідженнях з оплатою праці у 2016 р. брали участь 15 аспірантів та 17 студентів (у 2015 році – 3, у 2014 році - 22).

За звітний період студентами опубліковано 614 наукових праць (п/п-0,14) (у 2015 році –446 (п/п-0,15), у 2014 році –1192 (п/п-0,20), з них самостійно статей – 5 (у 2015 році – 3, у 2014 році - 77), статей у співавторстві – 33 (у 2015 році – 69, у 2014 році - 165), самостійно тез – 42 (у 2015 році – 88, у 2014 році – 308), тези у співавторстві – 580 (у 2015 році – 286, у 2014 році - 642).

Найкращих результатів за кількістю студентських наукових публікацій досягли:

- юридичний факультет - **107** публікацій (п/п-**0,7**);
- факультет гуманітарних наук, психології та педагогіки – **78** публікацій (п/п-**0,33**);
- факультет інформаційних технологій та електроніки – **107** публікацій (п/п-**0,25**).

Разом зі студентами університету подано 5 заявок на об'єкти інтелектуальної власності (у 2015 році - 5, у 2014 році – 17) та отримано 4 патенти (у 2015 році – 14, у 2014 році – 28).

Найкраще винахідницька діяльність серед студентів поставлена на кафедрах: *залізничного, автомобільного транспорту та підйомно-транспортних машин, технологій легкої промисловості.*

Студентами університету на Всеукраїнські конкурси студентських наукових робіт у 2016 році було подано **15** робіт (у 2015 році – 7, у 2014 році – 5). Отримано **5** дипломів за призові місця (у 2015 році – 3, у 2014 році –17), з них **2** за перше місце (*кафедра політології та міжнародних відносин, кафедра управління проектами та статистики*), **3** за третє місце (*кафедра електричної інженерії, кафедра хімічної інженерії, кафедра електричних апаратів*).

На високому рівні у 2016 році було проведено **10** наукових конференцій студентів, аспірантів та молодих вчених (у 2015 році – 10, у 2014 р. –20), з них **5** міжнародних та **5** Всеукраїнських.

Найкращих результатів з організації наукової роботи студентів та молодих вчених досягнуто: *на юридичному факультеті, на факультеті інженерії, на факультеті інформаційних технологій та електроніки.*

Разом з тим Рада відзначає певні недоліки в науковій діяльності університету, а саме:

- в базовому університеті другий рік поспіль не було укладено жодного господарчого договору з підприємствами;
- скоротилася кількість публікацій наукових статей науковцями університету; не всі доктори наук опублікували по 2 наукові статті, а кандидати по 1 науковій статті у виданнях, які входять до наукометричних баз даних;
- практично не функціонують в університеті спільні філій НАН і МОН України;
- на низькому рівні залишаються наступні показники НДРС: кількості робіт, поданих на конкурси студентських наукових робіт; кількості заявок, поданих на корисні моделі та винаходи; кількість публікацій наукових статей самостійних та у співавторстві;

- залишається на низькому рівні ефективність навчання в аспірантурі університету; план захисту дисертацій на 2016 рік не виконано;
- не всі інститути (факультети) подали заявки на отримання грантів від міжнародної програми « Горизонт 2020 » та інших фондів, програм;
- в університеті назрів критичний рівень наявності кількості докторів наук за окремими науковими спеціальностями, що ставить під загрозу функціонування окремих спеціалізованих рад із захисту дисертацій.

ВЧЕНА РАДА ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Доповідь проректора з наукової роботи Потапенка Е.В. про підсумки науково-дослідної роботи університету за 2016 рік взяти до відома. Обговорити матеріали доповіді на вчених радах факультетів та інститутів університету.

Термін – до 31.03.2017 р.

Відповідальні – декани факультетів, директори інститутів.

2. Забезпечити виконання в повному обсязі держбюджетних фундаментальних та прикладних НДР. Підготувати та затвердити в МОН України тематичний план наукових досліджень на 2017 рік. Результати виконання НДР один раз на пів року заслуховувати на секціях за фаховими напрямками науково - галузевої ради університету.

Термін – протягом 2017 р.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, керівники НДР.

3. Провести роботи щодо включення університету до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави.

Термін – протягом 1-го кварталу 2017 р.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, начальник НДЧ.

4. Здійснити заходи з укладання господарчих договорів з виконання НДР, надання послуг підприємствам на всіх кафедрах факультетів та інститутів. Розглянути це питання на засіданнях наукових рад факультетів, інститутів. Скласти перелік потенційних замовників на розробки та послуги науковців університету та організувати розсилку пропозицій потенційним замовникам. Інформацію про інноваційні розробки та послуги університету розмістити на сайті університету.

Термін – до 31.03. 2017 р.

Відповідальні - проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами.

5. Забезпечити подальше зростання кількості наукових публікацій у фахових наукових виданнях з високим показником імпаکت-фактору. Кожному доктору наук опублікувати не менше 2-х статей у виданнях, які входять до

наукометричних баз даних, а кожному кандидату наук – не менше однієї наукової статті.

Термін – протягом 2017 року.

Відповідальні – проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами.

6. Забезпечити плановий випуск наукових видань університету. Закріпити видання номерів Вісника університету за факультетами (інститутами).

Термін – до 28 лютого 2017 року.

Відповідальні – проректор з наукової роботи, головні редактори збірників, завідувач видавництвом.

7. Продовжити підготовчі роботи з реєстрації періодичних наукових видань університету в реферативній базі даних SCOPUS.

Термін – протягом 2017 року.

Відповідальні – проректор з наукової роботи, головні редактори збірників, завідувач видавництвом.

8. Провести рейтингове оцінювання наукової діяльності структурних підрозділів університету та науково-педагогічних працівників за 2016 рік.

Термін – до 30 квітня 2017 року.

Відповідальні – проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами.

9. Посилити відповідальність наукових керівників здобувачів наукових ступенів за ефективність використання бюджетних коштів. Завідувачам кафедр скласти та надати до НДЧ план – графік захисту дисертацій співробітниками кафедр у 2017 році.

Термін – до 15 лютого 2017 року.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами, наукові керівники.

10. Забезпечити активну участь студентів у виконанні різних форм НДР. Зобов'язати всіх наукових керівників держбюджетних НДР залучати до їх виконання студентів з оплатою праці (у відповідності із запитом проекту).

Термін - протягом 2017 року.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами, керівники НДР.

11. Взяти активну участь у другому етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт. Кожній випусковій кафедрі подати на конкурс не менше однієї роботи.

Термін – 1 лютого 2017 року.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами, наукові керівники.

12. Поновити наукову співпрацю з установами НАН України. Скласти плани робіт спільних філій НАН та МОН України на 2017 рік.

Термін – до 28 лютого 2017 року.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами, наукові керівники.

13. Посилити роботу з отримання міжнародних грантів на проведення наукових досліджень. Кожному інституту (факультету) подати заявки на отримання грантів від міжнародної програми « Горизонт 2020 » та інших фондів, програм.

Термін – протягом 2017 року.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами.

14. Провести моніторинг кадрового забезпечення наукових спеціальностей діючих спеціалізованих рад із захисту дисертацій та привести їх склад у відповідності з вимогами.

Термін – до 28 лютого 2017 року.

Відповідальні – проректор з наукової роботи, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами, голови рад.

15. Контроль за виконанням рішення покласти на проректора з наукової роботи Потапенка Е.В.

Вчений секретар

Г.О. Бойко

Таблиця 1

Характеристика науково-дослідної роботи

№	Показник	Рік		
		2014	2015	2016
1.	Обсяги фінансування НДР, тис.грн	2856,2	2056,0	2320,0
	в т.ч.:			
	- держбюджетних НДР	2312,2	2056,0	2317,0
	- госпдоговірні НДР:	544,0	-	3,0
	- кафедри базового вузу;	508,0	-	-
	- технологічний інститут	36,0	-	-
	- інститут хімічних технологій (м.	--	-	3,0
2.	Кількість НДР, які виконувались протягом року	28	9	7
3.	Захищено дисертацій (разом):	97	28	17
	в т.ч.: кандидатських;	81	22	15
	докторських.	16	6	2
4.	Кількість наукових праць, опублікованих протягом року (разом):	3046	1753	1850
	із них: - монографій, навч. посіб., підручники (одиниць):	85	60	47
	- публікацій в наукових журналах/міжнародних:	1335/28	858/121	577/72
	- інші.	1626	835	1226
5.	Кількість експонатів, представлених на виставках:	15	-	22
6.	Кількість отриманих нагород (разом):	17	4	1
	в т.ч.: - міжнародних і державних премій;	--	3	-
	- нагород на виставках, конференціях;	17	1	1
7.	Кількість отриманих охоронних документів:	8/139	12/62	71
	- подано заявок;	92	77	38
8.	Кількість проведених наукових з них міжнародних	44	23	19
		25	13	14